

"แคนหา แคะทง แคะอ่าว" มีดีอย่างไร ทำไมจึงนิยมปลูกในบานหรือบั้งน้ำมันกันจังเลย

● นำเสนอเมื่อ 17 พ.ค. 2556

"แคนหา" หรือชื่ออื่นๆ ที่นิยมเรียกกัน เช่น แคะป่า แคะขาว แคะเค็ดถวา(เชียงใหม่) แคะทราย(นครราชสีมา) แคะแ่น แคะฝอย(ภาคเหนือ) แคะงูสอ(ลำปาง) แคะยอดดำ(สุราษฎร์ธานี) แคะยาว แคะอ่าว(ปราจีนบุรี)

มีชื่อวิทยาศาสตร์ ว่า *Dolichandrone serrulata* (DC.) Seem. ชื่อพ้อง *Stereospermum serrulata* DC.

อยู่ในวงศ์ *Bignoniaceae*

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

ไม้ต้นขนาดเล็กถึงขนาดกลาง สูงได้ถึง 10-20 เมตร ผลัดใบ เปลือกกล้าต้นสีน้ำตาลอ่อนอมเทา อาจมีจุดดำประ ผิวเรียบ หรือลอนเป็นเกล็ดขนาดเล็ก ลำต้นเปลือตรง มักแตกกิ่งต่ำ ใบ เป็นใบประกอบแบบขนนกชั้นเดียว ปลายคี่ ออกตรงข้าม 3-5 คู่ รูปไข่แกมขอบขนาน ปลายแหลม โคนใบเบี้ยว กว้าง 2.5-7 เซนติเมตร ยาว 6-16 เซนติเมตร ขอบใบหยักแบบซี่ฟันตื้นๆ ผิวใบด้านล่างมีขนสั้นประปรายบนก้านใบ ก้านใบย่อยยาว 7-10 มิลลิเมตร ดอกเป็นดอกช่อแบบช่อกระจุกสั้น ดอกใหญ่ รูปแตร สีขาว ออกตามปลายกิ่ง ยาว 2-3 ซม. ก้านดอกยาว 1.8-4 เซนติเมตร แต่ละช่อมี 2-10 ดอก บานทีละดอก กลิ่นหอม บานตอนกลางคืน รังไข่รวม กุหลิบเลี้ยงหนาและเหนียว ปลายเรียวเล็กโค้งยาว 3-4 เซนติเมตร จะหุ้มดอกตูมมิด เชื่อมติดกันเป็นหลอดโค้งปลายแหลม เมื่อดอกบานจึงมีรอยแตกทางด้านล่าง มีลักษณะเป็นกาบหุ้มกลีบดอก ติดกันเป็นทอ ปลายขยายออกเป็นรูประฆัง และแยกออกเป็น 5 แฉก กลีบดอกเชื่อมติดกัน ยาว 16-18 เซนติเมตร หลอดกลีบดอกยาว 13-14 เซนติเมตร ส่วนโคนแคบคล้ายหลอด สีเขียวอ่อน ส่วนบนบานออกคล้ายกรวยสีขาวแกมชมพู แฉกกลีบดอกมี 5 กลีบ รูปไข่ ยาว 3-4 เซนติเมตร ขอบกลีบย่น เป็นคลื่น ดอกสีขาว ดอกตูมสีเขียวอ่อนๆ โคนกลีบมีสีน้ำตาลปน เกสรเพศผู้ 4 อัน ติดอยู่ที่ด้านในของทอกลิีบดอก ปลายแยกมีขนาดสั้น 2 อัน ยาว 2 อัน และมีเกสรเพศผู้ที่เป็นหมัน 1 อัน รูปรางเป็นเส้นเรียวเล็กรูปเส้นด้าย ยาวประมาณ 1 เซนติเมตร อับเรณูยาวประมาณ 1 เซนติเมตร สีเทาดำ จานฐานดอกรูปเปาะ เป็นพูตื้นๆ เกสรเพศเมีย 1 อัน ผลเป็นฝัก ซอละ 3-4 ฝัก แบน รูปขอบขนาน โคน บิดเป็นเกลียว ยาว 40-60 เซนติเมตร พบตามป่า ทุ่ง ไร่ นา ป่าเบญจพรรณออกดอกช่วงเดือน มีนาคมถึงมิถุนายน กลีบดอกบานไซตามจิมหน้าพริก หรือแกงส้ม

สรรพคุณ

ตำรายาไทย ใช้ ราก มีรสหวานเย็น แก้เสมหะและลม บำรุงโลหิต เปลือกต้น มีรสหวานเย็น
แก้ท้องอืดท้องเฟ้อ ใช้กับสตรีหลังคลอด ใบ มีรสเย็น ใช้ตำพอกแผล หรือต้มนำบวมนปาก ดอก มีรสหวานเย็น
ใช้ขับเสมหะ โลหิต และลม ขับผายลม เมล็ด รสหวานเย็น แก้อาการปวดประสาท แก่โรคชัก

ใบแคณา

ต้นแคณา (แคตุง แคย้า)

ดอกแคมา เก็บมาลวก ผักได้

ปลูกแคมา ประทับบ้าน คุ้มเงิน

ขอบคุณที่มาเนื้อหาจาก <http://www.phargarden.com/main.php?action=viewpage&pid=28>

ขอบคุณรูปภาพจากอินเทอร์เน็ต